

OPRICHT 10 DEK 1972
Vrijheids- en
Conferentie-uitgeverij

MR. BASHARAT AHMAD ALI
Nijholmeinstr. 1, tel. 70004
Paramaribo - P.O. 8. 1760
Surinam
Publicatie-uitgeverij

T. A. OMPERMAN, A. MANSOOR,
MULANA DR. G. A. BASHIR M. A.
MULANA AL HADI B. JACQUE
& NATAPRANERA, M. A. OULZAR
ALHADI A. N. OUBAN, AL HADI
T. AHMAD ALI, J. M. BRAGAN
A. ATAPILLAN, M. S. BERPERSAN

Redactie
en administratie

A. VAN NOOI
Eerste, Tweede, Derde
A. Chafar Khan, H. A. Thobanus
Adviseurs en distributeurs

Mr. N. Ahmad Ali - Hoof. 2, 3e et.
Vaste medewerkers

PROF. DR. N. H. KARIMAT ALI
DR. E. OMPERMAN
DR. N. ATAPILLAN
M. S. BERPERSAN
BANDI PIRMAN

Opst. en verspreid. v/d inst.
De present. v/d inst. heeft de
rechten van auteurschap en het
recht van overname van de
inst. overgenomen. De
inst. aanvaardt de aansprakelijkheid
voor de inhoud van de publicaties
en de verspreiding.

ABONNEMENTEN

JARABONNEMENT 20 (per)
JAARABONNEMENT 20 (per)
LOSSE NUMMERS 20.
GABONN
Dr. Bash. tel. 711811
A.B.N. - Winkler 64, Amsterdam - 1016
Bank. No. 24 21 01 100
Verkoopplaats
Registraar CRC en Postkantoor
Apparaat. Deur. Middelburg
Bankrekening. De Kamer van
Handel. Middelburg 27 2
Amsterdam - Nederland

Algemeen
Surinaams Islamitisch Maandblad

HET INSTITUUT VOOR
ISLAMITISCHE STUDIES EN PUBLICATIE
Surinaams Islamitische Uitgeverij
Paramaribo - Surinam P.O. 8. 1760

De inst. is niet te vergelijken
met een gewone uitgeverij,
de inst. is niet te vergelijken
met een gewone uitgeverij.

INHOUD

DE ISLAM	Biz.
Door: Habiboeillah Lovegrove	
ALLOEG	Biz.
Waarom een God- dienst	Biz. 10
Door: Maulana Dr. G. A. Bashir	

DE ISLAM

HABIBOELLAH LOVEGROVE

De wetten moeten via middelaars (engelen) van onze Schepper komen, de bron van alle wetten, die het heelal besturen.

De mensen, die deze wetten aan ons doorgeven moeten zelf in staat zijn om deze nauwkeurig na te leven en ons daarheen te leiden. Deze wetten moeten bestemd zijn voor dit leven en voor het hiernamaals, waar wij de vruchten van onze daden zullen oogsten. Deze grondbeginselen vormen de basis voor het leerstelsel van de Islam. Deze basis bestaat uit de volgende zeven punten:

1. Het geloof in God; 2. Zijn Engelen; 3. Zijn Boeken; 4. Zijn Profeten; 5. Het Hiernamaals; 6. De Goddelijke maatstaf betreffende goed en kwaad (de wet); 7. De Wederopstanding.

De Qoran erkent, dat ook andere volkeren goddelijke openbaringen ontvangen hebben (35:24) en gebiedt daarin te geloven:

"Zeg: Wij geloven in God en in wat tot ons is geopenbaard en in wat tot Abraham, Ismael, Izak, Jacob en de stammen werd geopenbaard en in wat aan Mozes en Jezus en aan de profeten van hun Heer werd gegeven; wij maken geen onderscheid tussen wie ook van hen en aan Hem onderwerpen wij ons." (3:83).

Wij moeten hun leer naleven. Daarvoor echter nemen wij alleen de Qoran ter hand daar hij zegt, dat Gods andere Boeken vervalst werden en de Qoran gekomen is om de leren, die in deze Boeken vervat zijn, in de juiste vorm weer te geven.

Zoals ik boven reeds zei, beschikt de mens over vermogens om zich te veredelen en om zich te vernederen.

Aan de ene kant klemt hij (de mens) zich aan de aarde vast, (7:176), daar hij ziet, dat hij van klei geschapen is. (23:12).

Hij is een dier, ja vaak erger dan dat (7:179).

Aan de andere kant is hij plaatsvervanger Gods op deze aarde (2:30); engelen gehoorzamen hem (2:34) en hij stijgt op tot de grenzen der goddelijkheid.

Dit laatste is dan het einddoel. De Qoran is gekomen om de mens aan de staat van het dier-zijn te ontrukken en hem tot het einddoel te leiden.

Hij verwijst eerst naar onze wording in de schoot, die in haar zevende fase van haar ontwikkeling een "andere schepping voortbrengt" (23:12-14).

Deze nieuwe schepping nu is het menselijke bewustzijn, de basis voor de latere ontwikkeling.

De Islam beschouwt de ziel niet als een vreemde substantie, die van ergens neerdaalt en zich met het lichaam verenigt.

Zij ligt van begin af verborgen in het dierlijke bewustzijn van de mens en treedt in een latere fase naar voren, waarna zij door verdere ontwikkeling vervolmaakt wordt.

De ziel heeft zeven ontwikkelingsfasen te doorlopen.

De Qoran noemt deze fasen als volgt:

*Ammara (12:53) - de bevelende,
Lawwama (75:2) - de zichzelf beschuldigende,
Moelhana (91:8) - de geïnspireerde,
Moetma'inna (89:27) - de rustende,
Radiya (89:27) - de met God tevredene,
Mardiya (89:27) - de God welgevallige,
Kamila (91:7) - de volmaakte.*

De Islam verheft Ammara tot Kamila.

Ammara is de toestand van de ziel bij haar ontstaan, beheerst door dierlijke begeerten.

Deze maken elk toezicht onmogelijk en leiden tot ongerechtigheid. De geest openbaart zich volledig in een klein kind, dat alles tracht te grijpen, wat het ziet en het als zijn eigendom opeist als een dier, dat alles in de bek neemt als zijn eetlust is opgewekt.

Miljoenen mensen staan op de grens van de grove zinnelijkheid.

Het bezit van de ander wekt de hebzucht bij hen op en verduistert hun zinnen.

De Qoran zegt:

"Zij hebben harten, waarmee zij niet verstaan, ogen, waarmee zij niet zien, oren, waarmee zij niet horen; zij zijn gelijk vee, neen, zij zijn in erge dwaling,"(7:179) *zij klemmen zich aan de aarde vast en volgen hun lage begeerten."* (7:176).

Zij mogen aanspraak maken op beschaving, maar het beest in hen is nog onbeteugeld.

Het grijpt naar het bezit van de ander, zij het op de manier van een rover of van een veroveraar. De eisen, die de geest in deze fase stelt, zijn zeer zwaar, vandaar hun naam Ammara, de bevelende. De neiging naar het kwaad is nog groot.

De Qoran zegt:

"Waarlijk, ('s mensen) zelf is gewoon (hem) te bevelen het kwade (te doen)." (12:53)

Deze fase is het moeilijkst te hervormen, zo zeer zelfs, dat velen alle hoop op de verlossing der mensen hebben verloren.

Zij zeggen, dat de zonde onafscheidelijk van 's mensen natuur is. Zij vergissen zich echter. Zij houden de natuur voor een kracht, welks onderdrukking noodzakelijk is.

De eerste stap naar de verheffing is steeds het moeilijkst.

Indien echter al het mooie in de natuur gewoonlijk ontstaat uit iets dat vaak lelijk is, waar ligt dan de onmogelijkheid in ons geval?

Teneinde dergelijke pessimisten aan te moedigen bracht de Qorane boodschap, dat de mens alles gegeven werd om het rechte pad te kunnen vinden (90:7-10) en dat tot elke zedelijke vooruitgang in staat is (95:4-6).

Merken wij niet zekere tekenen in ons op, waarin wij voorgenoemde stadia herkennen, die de ziel te doorlopen heeft?

Een verharde ziel heeft soms berouw en ontvangt de inspiratie om goed te doen.

Er zijn bepaalde plichten, waarvan elkeen zich bereidwillig kwijt; bij alles, wat ons belang indoozemt, komen wij tegenover moeilijkheden te staan.

Wij zouden derhalve, indien wij dit wilden, ons meer op zedelijk en geestelijk gebied kunnen verheffen.

De Islam leert, dat de mens niet de slaaf van het kwaad is.

Indien hij ernaar streeft, kan hij zich in het bezit van de schoone deugden stellen. Wij kunnen onze lasten niet aan anderen overdragen (35:18), aangezien onze ontwikkeling van uit onszelf moet geschieden.

Ondergaat de chirurg zelf een operatie of neemt hij zelf de medicijnen in, dan kan de patient niet genezen.

Evenzo kunnen de handelingen van anderen ons niet tot ons doen brengen.

Zoals bij alles in de natuur, hebben ook wij bepaalde richtlijnen nodig, die aan de eisen van elke ontwikkelingsfase voldoen.

Wij hebben behoefte aan discipline voorschriften om in ons de basis te scheppen, die ons tot dit doel moet leiden.

Het is de Islam, die ons beide brengt.

DIALOOG

Laatst hoorde ik de voorzitter van de Sanatan Dharm voor de radio de hoop uitspreken dat de samenwerking met de andere religies voortgang mocht maken. De gezamenlijke actie in verband met moeilijkheden op de diverse scholen, had de een en ander ervan overtuigd dat er eigenlijk best wat meer contact zou kunnen zijn, en dan niet alleen om praktische zaken te regelen.

In het begin der zeventiger jaren was het een vast gegeven dat er een seminar werd gehouden met inleidingen over de diverse religies in ons land. Het is voor mij een raadsel waarom de belangstelling ervoor of de noodzaak ervan niet meer gezien wordt.

VERANDERINGEN

In de loop der jaren is er op religieus gebied wel het een en ander veranderd in ons land. De monopoliepositie van de Christelijke Kerken is afgebrokkeld. Gelukkig hebben de Hindoes en Moslims alvast ieder een officiële religieuze nationale feestdag. Hierdoor is voor iedere burger duidelijk geworden dat de Surinaamse gemeenschap multi-religieus is. We merken ook op de televisie en de radio, waar iedereen de gelegenheid heeft zich te presenteren voor de eigen mensen en voor alle burgers.

Op religieus gebied heerst er dan ook een zekere tolerantie.

Op scholen en gemeenschapscentra doet men moeite om voorlichting te geven over de diverse religies.

Religieuze feesten als doop, doodbegraven, huwelijk, belijdenis, shri bhagwad trekken mensen van diverse religie achtergrond.

Soms lijkt het erop dat de mensen binnen eigen kerk intoleranter zijn dan tegenover andere religieuze gezindten.

Het is een duidelijk feit dat de Christenen onder elkaar verdeeld zijn en dat er werkelijk van samenwerking en haat sprake kan zijn. Hetzelfde kan men wellicht zeggen van de Hindoe-groeperingen en Mosliarichtingen.

Met de tolerantie is het vroeger wel anders gesteld geweest. Vanuit het Christendom werd gesteld dat ieder die geen Christus was, tegelijk een zondaar en afgodendienaar was. Deze opvatting wordt in diverse kringen nog steeds gehuldigd.

Vroeger benaderden christelijke voorgangers de niet-christenen om ze te bekeren (soms met geld, soms met plaatsing op scholen, in internaten etc.).

De christelijke groeperingen gebruikten hun positie om de niet-christenen te lokken tot overgang en doop. En hierop werd dan ingegaan omdat het vaak een positieverbetering en statusverhoging inhield.

Want men kon via de scholen verder komen, of men kon uit het distrikt eindelijk in de stad komen.

Van beide zijde heeft men de pijn van dit handelen gevoeld. De intermenselijke verhoudingen leden eronder. Families werden uit elkaar gerukt. Men kon dan wel met groeiende getallen naar voren komen, maar rekende minder naar de kwaliteit der kerken.

NIEUWE HOUDING

Moslams, Hindoes en Christenen zijn tegenwoordig steeds meer gemengd over de bevolking.

Door huwelijk, vriendschap, buurtschap, door kontakten op het werk en in de scholen is er een groei naar elkaar toe ontstaan.

Men heeft ontdekt dat er vele terreinen zijn waarop welk mens ook, een redelijk recht op waardering en respect mag ondervinden. Bovendien is in geheel de wereld de vrijheid van godsdienst uitgesproken in het Handvest der Verenigde Naties.

Diverse groeperingen onder de Christenen zien andere religies als wegen tot heil, als een plaats hebbend in de bedoelingen van God met de mens en de wereld.

Daarom is men op zoek naar begrip van ritens, ceremonies.

In India zelf of in het Midden-Oosten worden veel pogingen ondernomen om kennis omtrent de veda's, de bijbel en de koran, uit te wisselen en te toetsen aan de werkelijkheid.

Niet alleen omdat men er zoveel tijd voor heeft, maar ook omdat de niet-

gelovigen steeds diepere vragen stellen aan de diverse religies. De religies zijn als het ware bij elkaar te rade gegaan hoe zij zich in de huidige wereld waar moeten maken, hoe ze maatschappelijk gevalueerd kan worden.

Men is tegenwoordig niet meer met scholen, internaten, bejaardencentra etc.

Dat zijn allemaal uitstekende dingen, maar de moderne mens zoekt verder, naar motieven en de zin van het leven.

En daarop moeten de religies een antwoord pogen te geven. Ze gaan daarbij bij elkaar op zoek, om elkaar een handje te helpen.

De huidige beweging om de religies naar elkaar toe te brengen, noemt men ook wel dialogo.

De houding van overheersing, achterdocht, manipulatie en angst is opgegeven. Men zoekt naar wegen om steeds meer met elkaar samen dingen te doen en met elkaar te spreken over de kernzaken van de religies. Omdat de religies ook in ons land gemeenschappelijk bezit geworden zijn, wil men er ook gemeenschappelijk zorg voor dragen. Het gaat dan helemaal niet meer om een mentaliteit die rekent met winst en verlies.

Men heeft dan weinig te maken met politieke en sociale gebondenheid, met vastgebonden kulturele achtergronden.

Bij de dialoog gaat het ook helemaal niet om gelijk te krijgen, om perse het ware woord te willen zeggen. Men is meer bekommerd om de weg die samen af te leggen is om samen een nieuwe toekomst te maken en te bereiken.

Ik geloof dat we al een stuk weg hebben afgelegd omdat de doorsnee burger reeds vele religieuze ritens en ceremonies kent en er niet onmiddellijk afwijzend tegenover staat om er dieper op in te gaan. We wonen niet meer zover meer van elkaar weg om elkaars visies bekend te maken.

Bovendien komt men op het werk en in het normale leven zoveel situaties tegen dat er reeds lang sprake is van een informele dialoog. Nu het ziet er naar uit dat daaraan een einde komt.

WAT TE DOEN ?

De huidige situatie is, dat er officieel niet zoveel contacten onderen weer zijn.

Als een Comité Christelijke Kerken waarin enkele christelijke gemeenten participeren, er is een overkoepelende Hindoe en en Moslim-organisatie.

De feite ligt alles klaar om voort te bouwen op hetgeen er aan de basis reeds gebeurt aan dialoog.

Men zou dan allereerst moeten analyseren waarom er tot heden zo weinig contact is, omdat daarin misschien punten liggen die in de toekomst vermeden dienen te worden.

Misschien is er nog wantrouwen, misschien spreekt men teveel een andere taal (letterlijk ook), misschien ziet men de noodzaak nog niet in.

We zouden de houding van tolerantie moeten laten groeien naar een houding van begrip en bezorgdheid. Het zou zo moeten zijn dat de diverse religies voor elkaar opkomen, voor elkaar zorg dragen. Niet dat men zo bang behoeft te zijn voor achterstelling en tegenwerking van welke kant dan ook, maar omdat men de religie als iets waardevols erkent en als zodanig probeert te bevorderen.

Men zou er gezamenlijk ook voor moeten waken dat de religie een goed ding blijft in de totale maatschappij. Daarmee is bedoeld dat er nogal eens over religie wordt gesproken op een manier die anderen schaadt.

Men is snel met geloof en bijgeloof. Men heeft snel kritiek op elkaar. De kerken handelen soms vreemd en ondoorzichtig.

De religies staan niet altijd klaar om de vrijheid en de godsdienstvrijheid als een positieve waarde binnen eigen gelederen te waarderen en te bevorderen.

Daartoe zou men misschien kunnen komen tot regelmatige seminars naast de huidige uitwisseling van gedachten via radio, televisie en bezoek bij religieuze feesten en gebeurtenissen.

Misschien zouden de diverse religieuze tijdschriften ook eens tot een gezamenlijke uitgave kunnen komen. Men zou ook binnen de regio van de Caribbeaan een betere presentatie van de religieuze toestand van Suriname kunnen bevorderen door ook eens voor mensen over de grenzen van ons land, iets te ondernemen of te publiceren.

Bovendien blijft natuurlijk de gemakkelijkste samenwerking liggen op het religieus-zijn metterdaad. In aktie en gedrag zou men samen kunnen opkomen voor de religieuze waarden die men in woord en geschrift bekend maakt.

Wat maken we van de ummah van de moslims ?

Hoe realiseren we de kataloog deugden van het wetboek van Manu ?
Hoe ziet de wet van de liefde eruit ?

Ik meen dat de onafhankelijkheid van ons land niet bij de formele procedure mag blijven. De religies kunnen zich "surinamiseren" door zich bezorgd te tonen voor elkaars positie hier te lande. Dan volgt daar vanzelf een bezorgdheid voor de surinaamse mens op, want die mens zoekt geluk, haïl en vrede en daarover moeten de religies toch iets te doen hebben ? Van deze kant bezien kunnen de religies bevrijdend werken (vrij maken van koloniale invloeden en vrij maken voor vrede en gerechtigheid).

J. Verwooy
(P.O.B. 1802)
Paramaribo

WAAROM EEN GODSDIENST

DOOR MAULANA DR. G. A. BASHIR

WERKING EN TAAK DER GODSDIENST

Sommige groepen van mensen menen, dat het mogelijk is om godsdienst op een bepaalde manier te scheiden van alle andere zaken en bezigheden.

Zij menen, dat men aan godsdienst kan "doen" d.w.z. dat het mogelijk is zich op een bepaalde tijd en misschien ook op een bepaalde plaats te wijden aan wat zij verstaan onder godsdienstige handelingen.

Onder deze godsdienstige handelingen verstaat men dan datgene wat

geheel buiten de sfeer van het dagelijkse leven valt.

De godsdienst is de afwisseling van het geregelde leven. Wanneer de beladen godsdienst voorschrijft dat men goed dient te doen tegenover zijn naaste, dan doet men dat op speciaal daarvoor aangewezen tijden, die iets te maken hebben met het doen uitkomen van de godsdienst.

Uit de keuze mijner woorden blijkt reeds, dat ik hier bedoel die godsdienstige uitingen die een element van vertoon in zich hebben. Het wordt dan een soort demonstra-

tie, het is volgens de Bijbel "farizeesch".

Op den duur verwordt de godsdienst tot een middel om gezien te worden, niet tot vermeerdering van de glorie van God, maar tot vermeerdering van de glorie van het eigen IK.

Het is duidelijk dat degenen die deze weg bewandelt, zich op de verkeerde weg bevindt.

Deze afscheiding van godsdienst en dagelijks leven heeft de juist geschetste gang van zaken tot gevolg. Het is dan ook niet mogelijk om een dergelijke scheiding te weeg te brengen.

Godsdienst is toch immers een levenshouding, een levenswijze, zoals ik in het begin opmerkte. Daarom is zij ten nauwste verweven met al onze handelingen, zonder uitzondering. In elk van onze handelingen schuilt een element van godsdienst.

Er zijn ook groepen van mensen, die beweren, dat hetgeen wij tot nu toe hebben bereikt, een gevolg is van onze cultuur.

Een cultuur, die zich de eeuwen door heeft ontwikkeld tot wat zij heden ten dage is.

Alles wat men tegenwoordig doet is het gevolg van de evolutie van ons denkvermogen. Buiten de resultaten van ons denken is niets meer op aarde in gebruik gekomen.

Alles wat men doet kunnen zij zich niet voorstellen zonder de werking van ons verstand.

Ne, met dit laatste ben ik het natuurlijk volkomen eens.

Zonder ons verstand is geen menselijke samenleving mogelijk.

Maar dat wij onze samenleving moeten beschouwen als het resultaat van ons eigen denken, dat moeten wij toch ter stelligste bestrijden.

Hoe vaak reeds heeft de mens al geprobeerd, een stelsel te ontwerpen dat in zijn ogen volmaakt geacht werd; en hoe vaak is het gebeurd, dat dit stelsel op den duur weer onvolmaakt bleek te zijn?

Het gebeurt zelfs dat wat men bereikt, juist het tegengestelde is van hetgeen men bedoelde.

Ach, het is voor ons, mensen, ook niet mogelijk om rekening te houden met alle omstandigheden, die zich kunnen voordoen.

Wij zouden het heel graag willen, maar het is ons onmogelijk. Ook de grootste voorstander van de cultuurontwikkeling zal moeten toegeven, dat de cultuur zich ontwikkelde om een andere hoedanigheid, om een ander iets, dat reeds aanwezig was. M.a.w., dat cultuur voortkomt en voortbouwt op iets, dat haar voorafging.

De cultuurverheerlijkers beschouwen het min of meer als een schande, dat dit het geval zou zijn.

Deze schaamte is ons niet duidelijk. Waarom zou het vernederend zijn om te erkennen, dat cultuur grondvest is op godsdienst?

Godsdienst is ons vanuit een hoger plan gegeven en trekt ons dus omhoog.

Indien wij, mensen, aan ons zelf werden overgelaten, zouden wij dan ooit in staat zijn om vorderingen te maken?

Zouden wij ons ooit kunnen verheffen boven ons dierlijk mens-zijn? Dit mag ik ten sterkste betwijfelen. Een maatschappelijke ordening is zonder hulp van boven ondenkbaar. Ieder streven om tot een maatschappelijke ordening te komen met een negeren van de godsdienstige waarden des levens zal op een punt belanden, waar de ontoereikendheid van dat streven duidelijk wordt.

Het zal blijken dat de pogingen om tot het gewenste resultaat te komen zullen stranden op de beperktheid waarbinnen alles was besloten. Meestal wordt slechts rekening gehouden met bepaalde fasen uit het leven, of met bepaalde groepen uit de mensheid.

Zelfs gebeurt het - zoals reeds vermeld is - dat indien van godsdienst sprake is, men dit wederom beperkt tot bepaalde gelegenheden.

Al deze gedachtegangen, welke ik besprak, en die beoogden de mens te leiden in zijn gang hier op aarde, zullen onhoudbaar blijken. Alleen indien men tot de erkenning komen wil, dat leiding voor de mensheid van buitenaf moet komen, zullen wij inderdaad in staat blijken vorderingen te maken.

De leiding moet van buiten komen, de werking van binnen uit bij iedere mens afzonderlijk.

Deze leiding moet - van buiten komende - de mens doorstromen en doorstralen, en vervolgens van die mens weer uitstralen.

Uitstralen in zijn woorden en handelingen die niet met elkaar in tegenspraak mogen zijn.

Maar dan zijn wij hiermee precies gekomen aan de taak van de godsdienst. Dat is immers godsdienst. De leiding waar ik het juist over had, is van God afkomstig, Die ons beveelt Zijn leiding te aanvaarden. En deze leiding houdt in, dat wij zullen gehoorzamen aan Zijn wil. En Zijn wil heeft Hij aan ons openbaar, zodat wij daarmee bekend zijn.

Deze wil houdt onder meer in, dat wij onze Schepper zullen gedenken en prijzen onder iedere omstandigheid; of wij nu op onze zijde liggen, staan of zitten, zoals de Qoran dat uitdrukt.

Ten alle tijden zullen wij Zijn persoon gedenken, niet alleen op bepaalde tijden.

Maar dan moet ook deze leiding in alle zaken en voor iedereen duidelijk te vinden zijn.

Het mag niet zo zijn, dat wij ten slotte toch weer teveel op onze eigen vermogens moeten vertrouwen. Slechts vertrouwen in God heeft de grootste waarde en wordt ons steeds voor ogen gehouden.

Daarom zullen wij moeten beginnen met in God te geloven.

Niet zodanig, dat ons Godsbesef vaag en onvolkomen is, maar krachtig, zonder enige aarzeling.

Hoe meer wij op Hem vertrouwen, hoe meer Hij Zich aan ons zal duidelijk maken

De eerste stap deed God reeds met Zijn openbaring omtrent Zichzelve, de tweede stap moet van onze kant gedaan worden.

Wanneer wij nu dat Godsvertrouwen bezitten zal iedere handeling van ons aan God gewijd zijn.

En dan zullen wij inderdaad alles kunnen volvoeren onder Zijn leiding.

Dan kan het niet meer voorkomen, dat economische aspecten en problemen aangelegenheden zijn, waar de godsdienst niets mee te maken heeft. Het geven van de juiste maat is dan niet een zaak, die men zelf uitgedacht heeft, en dat volgens de maatstaven van goed en kwaad toevallig is geklasseerd onder "goed".

Dit is niet toevallig, noch is dit een gevolg van eigen scherpzinnigheid. Neen, dit is een maatstaf, die ons de godsdienst gegeven heeft.

En als zodanig is het geven van de juiste maat een godsdienstige handeling geworden.

Zo is het ook, wanneer men anderen voedsel verstrekt, of andere soortgelijke liefdadigheid verricht. Dit is allemaal godsdienst.

Het spreekt vanzelf dat er op dit gebied der onderlinge verhoudingen zeer veel te regelen is.

Men denke slechts aan de positie der vrouw, voor en na haar huwelijk, haar positie in de samenleving; de plichten van de man, de verhouding van kinderen tot de ouders, kortom alle maatschappelijke verhoudingen.

Dit gebied is zo uitgestrekt, dat ook de richtlijnen zeer uitgebreid moeten zijn.

Ook kunnen wij het niet zonder deze gedragsregels stellen, want er gens moeten onze gedragsregels toch vandaan komen.

Wat er van terecht zou komen indien dit aan ons zelf werd overgelaten, zal na het hiervoor reeds besprokene wel duidelijk zijn.

Evenmin kunnen wij zeggen: Ja, wij weten wel hoe wij ons te gedragen.

hebben, en wat er van ons verlangd wordt.

Dit kunnen wij uit ons zelf niet weten. Indien wij menen, dat het wel het geval is doen wij een schrede terug in de gang naar onze bestemming.

Laat mij dit met een voorbeeld duidelijk maken.

Uit de natuurkunde is bekend, dat alle stoffelijke voorwerpen een aantrekkende kracht op elkaar uitoefenen; is een der voorwerpen de aarde dan spreekt men van zwaartekracht.

Elkzelfde doet zich nu voor op geestelijk gebied.

(Wetenschappelijk heeft men dit nog niet onderzocht, maar misschien komt eens de tijd dat het wel zo zal zijn).

Zo ondervinden de mensen op geestelijk gebied dus een voortdurende wisselwerking, een wisselwerking tussen hoger en lager staande geestes-individuen, waardoor de lagere omhoog zullen komen. Om het gewenste peil echter te handhaven is een bron nodig, die de anders optredende peilverlaging weer opheft. Deze bron is God en de profeet is als het ware de kraan waardoor de geestelijke vloedgolf tot ons komt.

Zouden wij hebben aangenomen, dat die Bron, die eeuwijdurende Bron, niet aanwezig was, dan zou ons peil onherroepelijk zijn gezakt. Daarom neem ik de neiging om alles uit ons en door ons te verklaren: een schrede terug in onze gang op het geestelijke pad. Gelooft men nu wel in God, in Zijn openbaringen, in Zijn profeten, maar beschouwt men dat als een afzonderlijke tak in ons leven, dan is dat weliswaar geen schrede terug, doch wel een stilstand. Daarmee komen wij dus evenmin tot ons doel.

Om nu vooruitgang te bewerkstelligen is het nodig de van hogerhand gegeven leiding volledig te aanvaarden, niet alleen onder bepaalde voorwaarden, maar volkomen.

Nu is het heel goed mogelijk, dat bij een ernstige wil om tot deze aanvaarding te komen, grote moeilijkheden kunnen rijzen.

Men kan b.v. voor het probleem van oorlog komen te staan op de volgende manier.

Eenzijds moet men volgens gebod en geloof zijn vijand liefhebben, maar aan de andere kant hoopt men in de grond der harten, dat de vijand - een voorwerp van liefde en toegenegenheid - ver weg zal mogen blijven.

Welke houding moet men dan aannemen?

Zulke problemen zijn van zeer ernstige aard. Zij zijn oorspronkelijk van innerlijke onrust, van twijfel en onzekerheid, want twee tegenstrijdige stromingen warrelen in ons binnenste.

Wat ik hier als een probleem schetst, kan voor sommigen in het geheel geen probleem zijn: n.l. voor hen die in in dergelijke gevallen gewoon geloof en gebod terzijde schuiven.

Volgens de Qoran zijn dit de mensen, die alleen zichzelf bedriegen, het zijn de dwalenden.

Maar hoe moet het nu met die anderen, die geen antwoord vinden hoe zich ten opzichte van hun kwellende, onverenigbare invloeden te gedragen.

Het volken van de hun bekende richtlijnen bracht hun geen rust, en zij voelden enigszins de noodzaak om af te wijken van hetgeen zij onder geen voorwaarde mogen verlaten.

Het is duidelijk dat het aan iets hapert in z'n geval.

Nu weten wij, Moslims, met de zekerheid der openbaringen, waar de fout gezocht moet worden.

Immers in de Qoran, het heilige openbaarde boek, lezen wij:

"Heden hebben Wij Onze godsdienst voor u vervolmaakt."

D.w.z., dat er geen tekortkomingen zijn in de richtlijnen van de nu in haar geheel geopenbaarde, enige godsdienst.

Dat wil dus ook zeggen dat de zojuist genoemde fout lag in de onvolledigheid van de richtlijnen van de door het oorlogsprobleem gekwelde persoon.

De verhouding van de mensen onderling was in het liefhebben van de vijand blijkbaar niet volledig geregeld.

Welke fraaie benamingen men overigens ook geven mag aan problemen van dergelijke aard, dat zij politiek, sociaal of economisch zijn, zolang wij niet erkennen, dat dit in de eerste plaats een godsdienstige aangelegenheid is, zal een bevredigend antwoord nimmer gevonden worden.

Op soortgelijke wijze is de verzorging van ouden van dagen te beschouwen, en de zorg voor wezen, en hoe men tegen armoede te strijden heeft.

Zolang men de inrichting voor deze categorie van mensen op commerciële gronden laat berusten en zich daarmee verblijdt dat een prachtig en menslievend werk verricht is, heeft men een verkeerde geesteshouding.

Want op die wijze ligt de verhouding van mens tot mens als een toevallige omstandigheid op de achtergrond.

Een gevolg van zulk een geesteshouding is ook, dat de menslie-

vendheid verdwenen is, zodra de commerciële gronden minder draagkrachtig zijn geworden.

Evenzo kan men de internationale verhoudingen op allerlei gronden laten rusten, maar zolang dit niet geschiedt op de eeuwige en onontkoombare wetten, die voor ieder van ons gelden, zolang zal ook iedere regeling op den duur falen.

Men kan alle mogelijke argumenten aanvoeren ter verdediging van een bepaalde zienswijze, maar zolang de godsdienstige argumenten er niet bij zijn, mist die zienswijze duurzaamheid en levenskracht. Welke schone beloften men op sociaal gebied ook doen moge, geen der beloften zal ooit volkomen tot vervulling worden gebracht, indien de wetten waaronder God ons gesteld heeft, in de eventuele voorzieningen worden genegeerd.

Nog minder zullen deze beloften tot ieders blijvende tevredenheid kunnen worden vervuld.

Wij kunnen economische theorieën opstellen, kapitaal verheerlijken of verfoeien, terug-naar-de-natuur-gaan of een sterke technische vooruitgang propageren; indien wij ons niet bewust zijn dat dit alles is om de verhouding van mens tot mens te regelen, een verhouding die nauwkeurig omschreven en dus bekend is, - dan zullen deze theo-

rieten in de praktijk waardeloos blijken.

In al deze voorbeelden gaat het er dus om, dat men voortdurend voor ogen houdt, dat er iets is, waardoor men bij al deze handelingen en plannen geleid dient te worden. Dit is de godsdienst.

Daarom dat deze ook in staat moet zijn deze leiding te geven.

Wij dienen ons van goddienst bewust te zijn bij al onze handelingen, welnu, dan dient de godsdienst zich ook uit te spreken over al onze handelingen.

Wij kunnen niet zeggen, dat er bepaalde handelingen zijn die niets met godsdienst te maken hebben.

En bij deze voorwaarde van volkomenheid denken wij aan de zoeven genoemde woorden uit de H.Qoran: "Heden hebben Wij Onze godsdienst voor u vervolmaakt."

Dit is een verheven uitspraak, maar wat God zegt kan ook niet anders dan verheven zijn, zelfs al betreft het de eenvoudigste zaak. In deze vervolmaakte godsdienst, in deze Islam dus, vinden wij nu het antwoord op alle vragen die wij zouden kunnen tegenkomen. Zelfs op de vraag of er geen andere godsdienst bestaat, die ook als volmaakt zou kunnen gelden. Die is er namelijk niet, al beweert men soms het tegendeel. Het is een bewering der aanhangers van die godsdienst, doch de boeken waarin die godsdienst haar basis heeft, vermelden die eigenschap niet.

De aanhangers missen dus het recht om die bewering te uiten.

Bovendien is de essentie der eerder geopenbaarde boeken geheel en al samengevat in de H.Qoran, zodat al het goede evenzeer in de H. Qoran voorkomt.

Reden om te veronderstellen, dat de Islam op vele punten in strijd zou zijn met andere godsdiensten, is er ook niet.

Integendeel, het is uitsluitend de Islam die verklaart een bevestiging te zijn van iedere vroeger

geopenbaarde godsdienst, met de erkenning, dat het de hand van dezelfde God was, die het op aarde zo geleid heeft.

Daarom staat ook in de H.Qoran - zijnde de volmaakte gids - dit zeer belangrijke punt ten aanzien van de volgelingen van andere godsdiensten: n.l. dat het voor een Moslim verboden is zich op een verachtelijke wijze uit te laten over hetgeen anderen geloven.

Zelfs over afgoden is een dergelijke wijze van spreken verboden! Zo zien wij, dat zelfs op de meest teergevoelige punten de Islam een uitspraak doet. Dat moet ook het geval zijn.

Voor degenen die zichzelf reeds zeer hoogstaand vinden, indien zij zeggen: "Als ik anders maar geen kwaad doe, ben ik een goed mens," zou dat niet nodig zijn; maar naar mate men vordert op het geestelijk pad, worden de gevoelens fijner. De allerfijnste gevoelens betreffen natuurlijk die, waarin het contact met God, en het begrip van God ter sprake komen. Ook dit is in de Islam zeer zuiver.

Dat de band tussen God en de mens altijd te ervaren is, staat buiten iedere twijfel.

Een verbroken band is alleen een zaak die de betrokken persoon aangaat. Geen tussenpersoon is bij machte om die band te herstellen. Ook is geen tussenpersoon vereist om de zegeningen Gods deelachtig te worden.

Een ieder bezit het vermogen om nader tot God te komen, om tot een Godsvereniging te komen.

De enige voorwaarde is, dat men zich voor Hem openstelt en vertrouwen heeft in Zijn leiding.

In het kort, dat men zich geheel overgeeft aan Zijn wil, of anders gezegd: dat men werkelijk in een toestand van Islam geraakt, dat men dus de Islam beleeft in alle vezels van zijn lichaam.

Het is de hoogste taak die een godsdienst hebben kan om dit laatste te bewerkstelligen.